

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 12ης Ιανουαρίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ – Άρθρο 3, παράγραφος 1 – Αρχή της εξομοίωσης των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος – Υποχρέωση αναγνώρισης ότι οι εν λόγω καταδικαστικές αποφάσεις έχουν αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που έχουν οι προγενέστερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις – Εθνικοί κανόνες σχετικοί με την εκ των υστέρων συγχώνευση των ποινών – Πολλαπλά αδικήματα– Καθορισμός συνολικής ποινής – Ανώτατο όριο τα 15 έτη όσον αφορά πρόσκαιρη στερητική της ελευθερίας ποινή – Άρθρο 3, παράγραφος 5 – Εξαίρεση – Αδίκημα που διαπράχθηκε πριν από την επιβολή ή την εκτέλεση των ποινών στο άλλο κράτος μέλος»

Στην υπόθεση C-583/22 PPU,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία) με απόφαση της 29ης Ιουνίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Σεπτεμβρίου 2022, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας κατά του

MV

παρισταμένου του:

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Prechal (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, M. L. Arastey Sahún, F. Biltgen, N. Wahl και J. Passer, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: S. Beer, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 14ης Νοεμβρίου 2022,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο MV, εκπροσωπούμενος από τον S. Akay, Rechtsanwalt,
- ο Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof, εκπροσωπούμενος από τους C. Maslow και L. Otte,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τη S. Grünheid και τον M. Wasmeier,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Δεκεμβρίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 5, της απόφασης-πλασιού 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας (ΕΕ 2008, L 220, σ. 32).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο αναιρέσεως που άσκησε ο MV ενώπιον του Bundesgerichtshof (Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, Γερμανία) κατά απόφασης του Landgericht Freiburg im Breisgau (περιφερειακού δικαστηρίου Freiburg im Breisgau, Γερμανία) με την οποία καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή έξι ετών για το αδίκημα του βιασμού διακεκριμένης μορφής.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 5, 8, 9 και 13 της απόφασης-πλασιού 2008/675 έχουν ως εξής:
 - «(1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Αυτός ο στόχος προϋποθέτει ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται στα κράτη μέλη είναι δυνατόν να συνεκτιμώνται εκτός του κράτους μέλους έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, τόσο για την πρόληψη νέων αξιόποινων πράξεων όσο και επ' ευκαιρία νέων ποινικών διαδικασιών.
 - (2) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε, το [Ευρωπαϊκό] Συμβούλιο θέσπισε, στις 29 Νοεμβρίου 2000, πρόγραμμα μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των ποινικών αποφάσεων, το οποίο προβλέπει “την έκδοση μιας ή περισσότερων πράξεων που να καθιερώνουν την αρχή ότι ο δικαστής ενός κράτους μέλους πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει υπόψη τις [αμετάκλητες] ποινικές αποφάσεις που εκδίδονται στα άλλα κράτη μέλη προκειμένου να εκτιμήσει τον πρότερο βίο του παραβάτη, να κρίνει εάν είναι υπότροπος και να καθορίσει τη φύση της ποινής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις περί της έκτισής της”.

- (3) Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαisiού είναι να επιβάλει στα κράτη μέλη μια ελάχιστη υποχρέωση ως προς τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη. [...]
- (4) Ορισμένα κράτη μέλη αποδίδουν αποτελέσματα στις καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη, ενώ άλλα συνεκτιμούν μόνο τις καταδικαστικές αποφάσεις που εξέδωσαν τα δικά τους δικαστήρια.
- (5) Θα πρέπει να επισημοποιηθεί η αρχή σύμφωνα με την οποία σε μια καταδικαστική απόφαση που εκδίδεται σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να αποδίδονται από άλλα κράτη μέλη αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που έχουν οι καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν τα δικά τους δικαστήρια σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, είτε αυτά αντιμετωπίζονται από το εθνικό δίκαιο ως πραγματικά περιστατικά είτε ως θέματα δικονομικού ή ουσιαστικού δικαίου. Ωστόσο, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν αποσκοπεί να εναρμονίσει τις συνέπειες που προβλέπουν οι διάφορες εθνικές νομοθεσίες για την ύπαρξη προτέρων καταδικαστικών αποφάσεων, και η υποχρέωση να συνεκτιμώνται πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη ισχύει μόνο στο μέτρο που οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις συνεκτιμώνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

[...]

- (8) Οσάκις, κατά τη διεξαγωγή ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος, διατίθενται πληροφορίες για πρότερη καταδικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να αποφεύγεται, κατά το δυνατόν, το ενδεχόμενο να τύχει το οικείο πρόσωπο λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης απ' ό, τι εάν η πρότερη καταδικαστική απόφαση ήταν εθνική καταδικαστική απόφαση.
- (9) Το άρθρο 3 παράγραφος 5 θα πρέπει να ερμηνεύεται, μεταξύ άλλων, λαμβάνοντας υπόψη την αιτιολογική σκέψη 8, έτσι ώστε, εάν το εθνικό δικαστήριο σε νέα ποινική διαδικασία, κατά τη συνεκτίμηση προηγουμένως επιβληθείσας κύρωσης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος, είναι της γνώμης ότι η επιβολή ορισμένου επιπέδου ποινής εντός των ορίων του εθνικού δικαίου θα είναι δυσανάλογα αυστηρή για τον δράστη, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών, και εάν ο σκοπός της επιβολής κύρωσης μπορεί να επιτευχθεί με μικρότερη ποινή, να μπορεί να μειώνεται αναλόγως το επίπεδο της ποινής, εφόσον αυτό θα ήταν δυνατόν να γίνει σε αποκλειστικά εγχώριες υποθέσεις.

[...]

- (13) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο σέβεται την ποικιλία των εθνικών λύσεων και διαδικασιών που ισχύουν για τη συνεκτίμηση πρότερης καταδικαστικής απόφασης εκδοθείσας σε άλλο κράτος μέλος. [...]

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού ορίζει τα εξής:

«Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαisiού είναι ο καθορισμός των όρων υπό τους οποίους, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος κατά ενός προσώπου, συνεκτιμώνται προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη κατά του ίδιου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά.»

- 5 Το άρθρο 3 της εν λόγω απόφασης-πλαϊσίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Συνεκτίμηση επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας, καταδικαστικής απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος», προβλέπει τα εξής:

«1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας κατά ενός προσώπου, οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί προηγουμένως σε άλλα κράτη μέλη κατά του ιδίου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, ως προς τις οποίες έχουν ληφθεί πληροφορίες βάσει των εφαρμοστέων πράξεων περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής ή περί ανταλλαγής πληροφοριών ποινικών μητρώων, να συνεκτιμώνται στο βαθμό που συνεκτιμώνται οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις και να έχουν ισοδύναμα έννομα αποτελέσματα με τις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στην προδικασία, στην ίδια την ποινική δίκη και στον χρόνο εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης, ιδίως όσον αφορά τους εφαρμοστέους δικονομικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την προσωρινή κράτηση, τον χαρακτηρισμό της αξιόποινης πράξης, το είδος και το επίπεδο της επαπειλούμενης ποινής καθώς και τους κανόνες που διέπουν την εκτέλεση της απόφασης.

[...]

5. Αν η αξιόποινη πράξη την οποία αφορά η νέα ποινική διαδικασία έχει τελεσθεί πριν από την έκδοση της πρότερης καταδικαστικής απόφασης ή την πλήρη εκτέλεσή της, οι παράγραφοι 1 και 2 δεν συνεπάγονται την υποχρέωση για τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τους εθνικούς κανόνες τους για την επιβολή ποινών, εφόσον η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων σε καταδικαστικές αποφάσεις της αλλοδαπής ενδέχεται να περιορίζει την επιβολή ποινής από τη δικαστική αρχή επ' ευκαιρία νέας διαδικασίας.

Εντούτοις, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις αυτές, τα δικαστήριά τους μπορούν να συνεκτιμούν άλλως τις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη.»

Το γερμανικό δίκαιο

- 6 Οι διατάξεις που διέπουν τη συγχώνευση ποινών περιλαμβάνονται στα άρθρα 53 έως 55 του Strafgesetzbuch (Ποινικού Κώδικα), της 13ης Νοεμβρίου 1998 (BGBl. 1998 I, σ. 3322), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: StGB).

- 7 Το άρθρο 53 StGB, το οποίο αφορά την πραγματική συρροή αξιόποινων πράξεων, ορίζει τα εξής:

«Όταν ένα πρόσωπο έχει τελέσει πλείονες αξιόποινες πράξεις για τις οποίες καταδικάζεται ταυτοχρόνως σε πλείονες στερητικές της ελευθερίας ποινές ή χρηματικές ποινές, διατάσσεται η συγχώνευση των ποινών αυτών.»

- 8 Το άρθρο 54 StGB, το οποίο διέπει τη συγχώνευση των ποινών, προβλέπει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Εάν μία από τις επί μέρους ποινές είναι ισόβια κάθειρξη, ως συνολική ποινή επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση της βαρύτερης ποινής και, σε περίπτωση ποινών διαφορετικής φύσεως, με την επαύξηση της

ποινήs που είναι βαρύτερη ως εκ της φύσεώς της. Στην περίπτωση αυτή, η προσωπικότητα του δράστη και οι επί μέρους αξιόποινες πράξεις αξιολογούνται συνολικά.

2. Η συνολική ποινή δεν μπορεί να είναι ίση με το άθροισμα των επί μέρους ποινών. Δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα 15 έτη σε περίπτωση πρόσκαιρης στερητικής της ελευθερίας ποινής και τις 720 ημερήσιες μονάδες σε περίπτωση χρηματικής ποινής.»

- 9 Το άρθρο 55 StGB, το οποίο διέπει την εκ των υστέρων συγχώνευση των ποινών, ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα άρθρα 53 και 54 εφαρμόζονται επίσης όταν ένα πρόσωπο που έχει καταδικαστεί αμετάκλητα, καταδικάζεται εκ νέου, πριν από την εκτέλεση, την παραγραφή ή την δικαστική άφεση της ήδη επιβληθείσας ποινής, για άλλη αξιόποινη πράξη την οποία τέλεσε πριν από την πρότερη καταδικαστική απόφαση. Ως πρότερη καταδικαστική απόφαση νοείται η απόφαση που εκδόθηκε κατά το πέρας της προηγούμενης δίκης, στο πλαίσιο της οποίας κατέστη δυνατή για τελευταία φορά η εξέταση των πραγματικών περιστατικών στα οποία στηρίχθηκε η εν λόγω απόφαση.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 10 Στις 10 Οκτωβρίου 2003, ο MV, Γάλλος υπήκοος, απήγαγε μια φοιτήτρια από πανεπιστήμιο της Γερμανίας και τη βίασε.
- 11 Πριν από την ημερομηνία αυτή, ο MV ουδέποτε είχε καταδικαστεί στη Γερμανία για ποινικό αδίκημα. Αντιθέτως, το γαλλικό ποινικό μητρώο του περιλαμβάνει 25 εγγραφές. Συγκεκριμένα, κατά του MV έχουν εκδοθεί, μετά την ως άνω ημερομηνία, πέντε καταδικαστικές αποφάσεις, όλες από γαλλικά δικαστήρια, οι οποίες αφορούν πράξεις που τελέστηκαν από τον Αύγουστο του 2002 έως τον Σεπτέμβριο του 2003.
- 12 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2004, ο MV καταδικάσθηκε από το tribunal de grande instance Gueret (δικαστήριο του Gueret, Γαλλία) σε στερητική της ελευθερίας ποινή δύο ετών.
- 13 Στις 29 Φεβρουαρίου 2008, το cour d'assises du Loir-et-Cher (κακουργιοδικείο του Loir-et-Cher à Blois, Γαλλία) επέβαλε στον MV στερητική της ελευθερίας ποινή 15 ετών. Στην ποινή αυτή συγχωνεύθηκαν οι περαιτέρω καταδικαστικές αποφάσεις, αφενός, της 16ης Μαΐου 2008 του cour d'assises de Loire-Atlantique de Nantes (κακουργιοδικείου του Loire-Atlantique de Nantes, Γαλλία) σε στερητική της ελευθερίας ποινή έξι ετών και, αφετέρου, της 23ης Απριλίου 2012 του cour d'appel de Grenoble (εφετείου Γκρενόμπλ, Γαλλία) σε στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έτους και έξι μηνών.
- 14 Στις 24 Ιανουαρίου 2013, το cour d'assises du Maine-et-Loire (κακουργιοδικείο του Maine-et-Loire à Angers, Γαλλία) καταδίκασε τον MV σε πρόσθετη στερητική της ελευθερίας ποινή επτά ετών.
- 15 Στις 20 Οκτωβρίου 2003, ο MV συνελήφθη στις Κάτω Χώρες δυνάμει εντάλματος σύλληψης των γαλλικών αρχών και τέθηκε υπό κράτηση επί σκοπώ εκδόσεως. Στις 17 Μαΐου 2004, ο MV παραδόθηκε στις γαλλικές αρχές. Από τις στερητικές της ελευθερίας ποινές που μνημονεύονται στις σκέψεις 12 έως 14 της παρούσας απόφασης εκτελέστηκαν 17 έτη και 9 μήνες, με αποτέλεσμα ο MV να παραμείνει αδιαλείπτως φυλακισμένος στη Γαλλία έως τις 23 Ιουλίου 2021.

- 16 Στις 23 Ιουλίου 2021, οι γαλλικές αρχές παρέδωσαν τον MV στις γερμανικές αρχές. Ο MV τέθηκε υπό προσωρινή κράτηση στη Γερμανία δυνάμει εντάλματος σύλληψης του Amtsgericht Freiburg im Breisgau (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου Freiburg im Breisgau, Γερμανία).
- 17 Στις 21 Φεβρουαρίου 2022, το Landgericht Freiburg im Breisgau (περιφερειακό δικαστήριο του Freiburg im Breisgau) δίκασε τον MV για τις πράξεις που είχε τελέσει στις 10 Οκτωβρίου 2003 στη Γερμανία, τον έκρινε ένοχο για βιασμό διακεκριμένης μορφής και τον καταδίκασε σε στερητική της ελευθερίας ποινή έξι ετών. Το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι η «αρμόζουσα» ποινή για τις πράξεις που είχε τελέσει ο MV στη Γερμανία ήταν η στέρηση της ελευθερίας του για επτά έτη. Ωστόσο, λόγω της αδυναμίας εκ των υστέρων συγχώνευσης της ποινής αυτής με τις ποινές που είχαν επιβληθεί στη Γαλλία, το εν λόγω δικαστήριο μείωσε κατά ένα έτος την ποινή «εν είδει αντισταθμίσεως».
- 18 Ο MV άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Bundesgerichtshof (Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου).
- 19 Για δύο διαφορετικής τάξεως λόγους, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον η απόφαση του Landgericht Freiburg im Breisgau (περιφερειακού δικαστηρίου του Freiburg im Breisgau) συνάδει με τις διατάξεις της απόφασης-πλαίσιου 2008/675.
- 20 Πρώτον, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η δυνατότητα επιβολής στον MV εκτελεστής στερητικής της ελευθερίας ποινής για το αδίκημα του βιασμού διακεκριμένης μορφής, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης, εξαρτάται από την ερμηνεία της αρχής που εισάγει το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαίσιου 2008/675, περί εξομοίωσης των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και από την ερμηνεία της εξαίρεσης από την αρχή αυτή, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω απόφασης-πλαίσιου.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί στη Γαλλία κατά του MV θα μπορούσαν κατ' αρχήν, εφόσον εξομοιωθούν με τις καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί στη Γερμανία, να ληφθούν υπόψη κατά τη συγχώνευση των ποινών σύμφωνα με το άρθρο 55, παράγραφος 1, StGB.
- 22 Το άρθρο 55, παράγραφος 1, StGB, το οποίο προβλέπει την εκ των υστέρων συγχώνευση των ποινών, έχει ως σκοπό να μην αντιμετωπίζεται διαφορετικά ο δράστης πλειόνων αξιόποινων πράξεων αναλόγως του εάν οι αξιόποινες αυτές πράξεις αποτελούν αντικείμενο ενιαίας διαδικασίας, περίπτωση κατά την οποία το πρόσωπο αυτό θα επωφελούνταν από τη συγχώνευση των ποινών δυνάμει του άρθρου 53, παράγραφος 1, StGB, ή περισσότερων διαφορετικών διαδικασιών, περίπτωση κατά την οποία θα εφαρμοζόταν η εκ των υστέρων συγχώνευση των ποινών σύμφωνα με το άρθρο 55, παράγραφος 1, StGB.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ακόμη ότι, στο πλαίσιο της εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το όριο των δεκαπέντε ετών που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 2, StGB για τις πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές. Επισημαίνει, δε, ότι αν οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί στη Γαλλία κατά του MV εξομοιωθούν με τις γερμανικές καταδικαστικές αποφάσεις, το ανώτατο αυτό όριο έχει ήδη συμπληρωθεί με την καταδίκη του τελευταίου σε στερητική της ελευθερίας ποινή δεκαπέντε ετών που επέβαλε το cour d'assises du Loir-et-Cher à Blois (κακουργιοδικείο Loir-et-Cher à Blois, Γαλλία) στις 29 Φεβρουαρίου 2008.

- 24 Κατά συνέπεια, εάν οι καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στη Γαλλία εξομοιωθούν με αυτές που εκδόθηκαν στη Γερμανία, θα μπορούσε πράγματι να επιβληθεί χωριστή ποινή στον MV για το αδίκημα του βιασμού διακεκριμένης μορφής ως προς το οποίο κρίθηκε ένοχος. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 54, παράγραφος 2, StGB, η συνολική ποινή δεν θα μπορούσε να υπερβεί το ανώτατο όριο των δεκαπέντε ετών στέρησης της ελευθερίας, με αποτέλεσμα η ποινή που επιβλήθηκε στον MV να μην μπορεί να εκτελεστεί στην πράξη.
- 25 Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν μπορεί να διαταχθεί, βάσει του άρθρου 55, παράγραφος 1, StGB, η εκ των υστέρων συγχώνευση της οικείας ποινής με τις ποινές που έχουν επιβληθεί σε άλλο κράτος, τούτο δε για λόγους δημοσίου διεθνούς δικαίου. Ειδικότερα, εκτιμά ότι η συγχώνευση των ποινών σε ένα τέτοιο διασυνοριακό πλαίσιο θα επηρέαζε τόσο το δεδικασμένο της αλλοδαπής καταδικαστικής απόφασης όσο και την κυριαρχική εξουσία του εν λόγω κράτους σε σχέση με την εκτέλεση αυτής της καταδικαστικής απόφασης.
- 26 Λαμβανομένης υπόψη της αδυναμίας να διαταχθεί, βάσει του γερμανικού δικαίου, η εκ των υστέρων συγχώνευση των ποινών με καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 3 της απόφασης-πλαisiού 2008/675.
- 27 Παραπέμποντας στη νομολογία του Δικαστηρίου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού επιβάλλει στα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε οι πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος να έχουν ισοδύναμα αποτελέσματα με εκείνα που, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, αποδίδονται στις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις.
- 28 Ωστόσο, το δικαστήριο αυτό διερωτάται ως προς το εύρος της εξαίρεσης του άρθρου 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού. Εκτιμά, δε, ότι θα μπορούσε να επιβληθεί εκτελεστή ποινή στον MV για το αδίκημα του βιασμού διακεκριμένης μορφής, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης, μόνον εάν η διάταξη αυτή ερμηνευόταν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπει τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της ίδιας απόφασης-πλαisiού, εάν η συνεκτίμηση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου των δεκαπέντε ετών που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 2, StGB για τις πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές.
- 29 Δεύτερον, σε περίπτωση που το άρθρο 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της απόφασης-πλαisiού 2008/675 ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν έχει εφαρμογή υπό τις περιστάσεις της κύριας δίκης η αρχή της εξομίσωσης των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού.
- 30 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί συναφώς να διευκρινιστεί εάν η συνεκτίμηση της ποινής που έχει επιβληθεί σε άλλο κράτος μέλος, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, συνεπάγεται ότι το μειονέκτημα που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 55, παράγραφος 1, StGB, πρέπει να «προσδιορίζεται επακριβώς και να αιτιολογείται» κατά την επιμέτρηση της ποινής για την αξιόποινη πράξη που διαπράχθηκε στην ημεδαπή.

- 31 Το δικαστήριο αυτό αναφέρει ότι, κατά τη μεταφορά της απόφασης-πλαισίου 2008/675 στο γερμανικό δίκαιο, ο Γερμανός νομοθέτης δεν έκρινε αναγκαία τη θέσπιση μέτρου μεταφοράς του άρθρου 3 της εν λόγω απόφασης-πλαισίου. Η θέση ότι οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος δεν μπορούν μεν να αποτελέσουν τυπικώς αντικείμενο εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών, πλην όμως ο καταδικασθείς δεν θα πρέπει, κατά το δυνατόν, να περιέρχεται εκ του γεγονότος αυτού σε μειονεκτική θέση, αποτυπώνεται στη μείωση που «εν είδει αντισταθμίσεως» εφαρμόζουν τα γερμανικά δικαστήρια όταν οι πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή.
- 32 Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του, το μειονέκτημα που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών, όσον αφορά τις καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, λαμβάνεται κατά κανόνα υπόψη, κατά την επιμέτρηση της ποινής, μέσω μιας μη ποσοτικά προσδιορισμένης μείωσης της ποινής «εν είδει αντισταθμίσεως», η οποία επαφίεται στην εκτίμηση του δικαστηρίου της ουσίας. Αρκεί, συναφώς, το δικαστήριο αυτό να λάβει υπόψη την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών ως στοιχείο υπέρ του καταδικασθέντος.
- 33 Το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά, ωστόσο, ότι μόνο μια σαφώς αιτιολογημένη και ποσοτικά προσδιορισμένη αντιστάθμιση του μειονεκτήματος που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 5, της απόφασης-πλαισίου 2008/675.
- 34 Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την εφαρμογή της εν λόγω απόφασης-πλαισίου προκύπτει ότι ο τρόπος με τον οποίον συνεκτιμώνται πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους πρέπει να προσεγγίζει κατά το δυνατόν εκείνον με τον οποίο συνεκτιμώνται οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις. Ωστόσο, η κατά το δυνατόν προσέγγιση του καθεστώτος συγχώνευσης ποινών των άρθρων 53 και 55 StGB, το οποίο επιτάσσει τον επακριβή υπολογισμό του ύψους της συνολικής ποινής, υποχρεώνει το δικαστήριο της ουσίας να προσδιορίσει επακριβώς τον επιπλέον χρόνο της ποινής λόγω αδυναμίας συγχώνευσης των ποινών και να τον αφαιρέσει από τη νέα συνολική ποινή που πρόκειται να επιβάλει.
- 35 Το αιτούν δικαστήριο προσθέτει ότι η αιτιολογημένη και ποσοτικά προσδιορισμένη αντιστάθμιση του μειονεκτήματος που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών επιβάλλεται όχι μόνο για λόγους διαφάνειας, αλλά και προκειμένου το αναιρετικό δικαστήριο να μπορέσει να ασκήσει τον έλεγχό του επί της επιμέτρησης της επιβληθείσας ποινής.
- 36 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο της κύριας δίκης, το Landgericht Freiburg im Breisgau (περιφερειακό δικαστήριο του Freiburg im Breisgau) δεν έλαβε υπόψη, κατά την επιμέτρηση της επιβληθείσας ποινής, ότι η επιβολή στερητικής της ελευθερίας ποινής έξι ετών οδηγούσε σε υπέρβαση του ανωτάτου ορίου των δεκαπέντε ετών που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 2, StGB για τις πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές. Επίσης, το εν λόγω περιφερειακό δικαστήριο δεν ανέφερε κανένα συγκεκριμένο κριτήριο ως προς τον τρόπο με τον οποίον έπρεπε να συνεκτιμηθούν οι καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στη Γαλλία, όπως επιτάσσει το άρθρο 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης-πλαισίου 2008/675.

37 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορεί, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της ίσης μεταχείρισης που απορρέει από το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαisiού 2008/675/ΔΕΥ και υπό το πρίσμα του άρθρου 3, παράγραφος 5, αυτής, σε περίπτωση συγχώνευσης μεταξύ ποινών οι οποίες επιβλήθηκαν με καταδικαστικές αποφάσεις στη Γερμανία και ποινών που επιβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, να επιβληθεί ποινή για την αξιόποινη πράξη που τελέστηκε στην ημεδαπή, ακόμη και αν ο πλασματικός συνυπολογισμός της ποινής που επέβαλε το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους θα οδηγούσε σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου που επιτρέπεται από το γερμανικό δίκαιο για τις πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα:

Πρέπει η συνεκτίμηση της ποινής δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης-πλαisiού 2008/675/ΔΕΥ να γίνεται κατά τρόπον ώστε το μειονέκτημα που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών –σύμφωνα με τις αρχές συγχώνευσης των ποινών που προβλέπει η γερμανική νομοθεσία– να προσδιορίζεται επακριβώς και να αιτιολογείται στο πλαίσιο της επιμέτρησης της ποινής για την αξιόποινη πράξη που τελέστηκε στην ημεδαπή;»

Επί του αιτήματος εφαρμογής της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας

38 Κάνοντας χρήση της εξουσίας που του παρέχει το άρθρο 107, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κάλεσε το δεύτερο τμήμα να εξετάσει κατά πόσον υφίσταται ανάγκη να υπαχθεί η υπό κρίση υπόθεση στην επείγουσα προδικαστική διαδικασία του άρθρου 23α, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

39 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται για την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας.

40 Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, μπορούν να υπαχθούν στην επείγουσα προδικαστική διαδικασία μόνον οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως που θέτουν ένα ή περισσότερα ερωτήματα σχετικά με έναν από τους τομείς του τίτλου V του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ, ο οποίος άπτεται του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

41 Στους τομείς που εμπίπτουν στον εν λόγω τίτλο V περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.

42 Εν προκειμένω, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της απόφασης-πλαisiού 2008/675, η οποία διέπει τη συνεκτίμηση, επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας, καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά.

- 43 Επιπλέον, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο εκδόθηκε βάσει του άρθρου 31 ΣΕΕ, το οποίο έχει αντικατασταθεί από τα άρθρα 82, 83 και 85 ΣΛΕΕ. Τα προμνησθέντα άρθρα της Συνθήκης ΛΕΕ εντάσσονται τυπικώς στο κεφάλαιο σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.
- 44 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως εγείρει σειρά ερωτημάτων που αφορούν έναν από τους τομείς του τίτλου V του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ, ήτοι τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, και, ως εκ τούτου, μπορεί να υπαχθεί στην επείγουσα διαδικασία.
- 45 Δεύτερον, όσον αφορά το κριτήριο του επείγοντος, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το κριτήριο αυτό πληρούται όταν ο ενδιαφερόμενος στην υπόθεση της κύριας δίκης στερείται της ελευθερίας του κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης προδικαστικής αποφάσεως και η συνέχιση της κράτησής του εξαρτάται από την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης [βλ., προσφάτως, απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, C και CD (Νομικά εμπόδια ως προς την εκτέλεση αποφάσεως περί παραδόσεως), C-804/21 PPU, EU:C:2022:307, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 46 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι ο MV στερείται πράγματι της ελευθερίας του και ότι η έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης ενδέχεται να επηρεάσει τη συνέχιση της κράτησής του.
- 47 Το αιτούν δικαστήριο ανέφερε ότι, εάν το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 5, της απόφασης-πλαισίου 2008/675 ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στη Γαλλία πρέπει να αναγνωριστούν ισοδύναμα αποτελέσματα με αυτά που αποδίδονται στις εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, δεν θα είναι πλέον δυνατή η επιβολή στον MV εκτελεστής ποινής λόγω υπερβάσεως του ανωτάτου ορίου των δεκαπέντε ετών που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 2, StGB για τις πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές.
- 48 Υπό τις συνθήκες αυτές, το δεύτερο τμήμα αποφάσισε, στις 27 Σεπτεμβρίου 2022, κατόπιν πρότασης της εισηγήτριας δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να υπαχθεί η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στην επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 49 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 3, παράγραφος 5, της απόφασης-πλαισίου 2008/675 έχει την έννοια ότι ένα κράτος μέλος υποχρεούται, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας κατά ενός προσώπου, να αναγνωρίσει σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, κατά του ίδιου προσώπου και για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που αποδίδονται σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις σύμφωνα με τους κανόνες του οικείου εθνικού δικαίου περί συγχώνευσης των ποινών, όταν, αφενός, η αξιόποινη πράξη την οποία αφορά η εν λόγω διαδικασία έχει τελεστεί πριν από την έκδοση των πρότερων αυτών καταδικαστικών αποφάσεων και, αφετέρου, η συνεκτίμηση των πρότερων αυτών καταδικαστικών αποφάσεων σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες του εθνικού δικαίου θα εμπόδιζε το επιληφθέν εθνικό δικαστήριο να επιβάλει στο οικείο πρόσωπο εκτελεστή ποινή.

- 50 Σκοπός της απόφασης-πλαisiού 2008/675, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις της 5 έως 8, είναι να διασφαλίσει ότι κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε να αποδίδονται σε πρότερες καταδικαστικές ποινικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος έννομα αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που αποδίδονται σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο [απόφαση της 15ης Απριλίου 2021, AV (Απόφαση καθορισμού συνολικής ποινής), C-221/19, EU:C:2021:278, σκέψη 49].
- 51 Προς τον σκοπό αυτόν, το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 5, επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε, επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας κατά συγκεκριμένου προσώπου, οι πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί εις βάρος του σε άλλα κράτη μέλη για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, ως προς τις οποίες έχουν ληφθεί πληροφορίες βάσει των εφαρμοστέων πράξεων περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής ή περί ανταλλαγής πληροφοριών ποινικών μητρώων, αφενός, να συνεκτιμώνται στον ίδιο βαθμό που, βάσει του εθνικού δικαίου, συνεκτιμώνται και οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις και, αφετέρου, να παράγουν έννομα αποτελέσματα ισοδύναμα με τα αποτελέσματα που έχουν, σύμφωνα με το δίκαιο αυτό, οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, ανεξαρτήτως του εάν πρόκειται για υλικές συνέπειες ή για συνέπειες του δικονομικού ή του ουσιαστικού δικαίου.
- 52 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού διευκρινίζει ότι η υποχρέωση αυτή εφαρμόζεται επί της προδικασίας, κατά την ίδια την ποινική δίκη και κατά το στάδιο της εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες που αφορούν το είδος και το ύψος της επαπειλούμενης ποινής, καθώς και τους κανόνες που διέπουν την εκτέλεση της απόφασης.
- 53 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η απόφαση-πλαisiό 2008/675 εφαρμόζεται επί εθνικής διαδικασίας που έχει ως αντικείμενο την επιβολή, προς τον σκοπό της έκτισης, συνολικής στερητικής της ελευθερίας ποινής για τον προσδιορισμό της οποίας λαμβάνεται υπόψη η ποινή που έχει επιβάλει σε ορισμένο πρόσωπο το εθνικό δικαστήριο, καθώς και η ποινή που έχει επιβάλει στο ίδιο πρόσωπο με πρότερη καταδικαστική απόφαση δικαστήριο άλλου κράτους μέλους για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά [απόφαση της 15ης Απριλίου 2021, AV (Απόφαση καθορισμού συνολικής ποινής), C-221/19, EU:C:2021:278, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 54 Εν προκειμένω, από τις εξηγήσεις του αιτούντος δικαστηρίου, οι οποίες συνοψίζονται στις σκέψεις 21 έως 24 της παρούσας απόφασης, προκύπτει ότι, εάν, υπό τις περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης, οι πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από γαλλικά δικαστήρια κατά του MV εξομοιωθούν με τις καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται από γερμανικά δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού, το δικαστήριο της ουσίας θα είναι υποχρεωμένο να προβεί σε συγχώνευση ποινών σύμφωνα με τους κανόνες των άρθρων 53 έως 55 StGB. Στην περίπτωση αυτή, δεν θα είναι δυνατόν να επιβληθεί στον MV εκτελεστή ποινή λόγω υπερβάσεως του ανώτατου ορίου των δεκαπέντε ετών που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 2, StGB για τις πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές.
- 55 Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο της 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, εάν η αξιόποινη πράξη την οποία αφορά η νέα ποινική διαδικασία έχει τελεσθεί πριν από την έκδοση της πρότερης καταδικαστικής απόφασης ή την πλήρη εκτέλεσή της, το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τους εθνικούς

κανόνες τους για την επιβολή ποινών, εάν η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων σε καταδικαστικές αποφάσεις της αλλοδαπής μπορεί να περιορίσει την επιβολή ποινής από τη δικαστική αρχή επ' ευκαιρία νέας διαδικασίας.

56. Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων, ο MV κρίθηκε ένοχος για το αδίκημα του βιασμού διακεκριμένης μορφής ως προς τις πράξεις που τέλεσε στις 10 Οκτωβρίου 2003. Επιπλέον, η συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής αφορά αποφάσεις που εκδόθηκαν από γαλλικά δικαστήρια μετά την ως άνω ημερομηνία. Επιβάλλεται, συνεπώς, η διαπίστωση ότι, υπό τις περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης, πληρούται η χρονικής φύσεως προϋπόθεση του άρθρου 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της απόφασης-πλαϊσίου 2008/675.
57. Κατά συνέπεια, οι περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης ενδέχεται να εμπίπτουν στην εξαίρεση που προβλέπει η διάταξη αυτή.
58. Όσον αφορά το εύρος της εξαίρεσης, το άρθρο 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της απόφασης-πλαϊσίου απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να εφαρμόζουν «τους εθνικούς κανόνες τους για την επιβολή ποινών» σε σχέση με πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, όταν η εφαρμογή των κανόνων αυτών ενδέχεται να «περιορίζει την επιβολή ποινής από τη δικαστική αρχή επ' ευκαιρία νέας διαδικασίας».
59. Εν προκειμένω, πρέπει, πρώτον, να γίνει δεκτό ότι οι κανόνες του γερμανικού δικαίου περί συγχώνευσης ποινών που προβλέπονται στα άρθρα 53 έως 55 StGB και των οποίων έγινε επίκληση στην κύρια δίκη αποτελούν «εθνικούς κανόνες για την επιβολή ποινών» κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω απόφασης-πλαϊσίου. Πράγματι, οι κανόνες αυτοί του γερμανικού δικαίου οριοθετούν την εξουσία του ποινικού δικαστηρίου να επιβάλει ποινή σε περίπτωση συρροής αξιόποινων πράξεων, ανεξαρτήτως του εάν αυτές αποτελούν αντικείμενο ενιαίας διαδικασίας ή περισσότερων διακριτών διαδικασιών.
60. Δεύτερον, όπως επισημαίνεται στη σκέψη 54 της παρούσας απόφασης, η εφαρμογή των κανόνων αυτών σε σχέση με πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στη Γαλλία θα εμπόδιζε το εθνικό δικαστήριο να επιβάλει εκτελεστή ποινή στο πλαίσιο της κύριας δίκης.
61. Ως εκ τούτου, υπό τις περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης, η αναγνώριση στις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στη Γαλλία αποτελεσμάτων ισοδύναμων με εκείνα που αποδίδονται στις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις ενδέχεται να «περιορίζει την επιβολή ποινής από τη δικαστική αρχή επ' ευκαιρία νέας διαδικασίας» κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της απόφασης-πλαϊσίου 2008/675.
62. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η εξαίρεση που προβλέπει η διάταξη αυτή έχει όντως εφαρμογή υπό τις περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης, με αποτέλεσμα το εθνικό δικαστήριο να απαλλάσσεται από την υποχρέωση να αναγνωρίσει στις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στη Γαλλία αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που αποδίδονται στις εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις σύμφωνα με τους κανόνες των άρθρων 53 έως 55 StGB περί συγχώνευσης ποινών.

- 63 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται, εξάλλου, τόσο από την οικονομία του άρθρου 3 της απόφασης-πλαisiού 2008/675, όσο και από τους σκοπούς που επιδιώκει το άρθρο 3, παράγραφος 5, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού.
- 64 Όσον αφορά την οικονομία του άρθρου 3 της απόφασης-πλαisiού 2008/675, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη της 5, η εν λόγω απόφαση-πλαisiο δεν αποσκοπεί να εναρμονίσει τις συνέπειες που προβλέπουν οι διάφορες εθνικές νομοθεσίες για την ύπαρξη πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων. Από την αιτιολογική σκέψη της 3 προκύπτει επίσης ότι η εν λόγω απόφαση-πλαisiο επιβάλλει στα κράτη μέλη μια ελάχιστη υποχρέωση, επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας, ως προς τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη.
- 65 Επιπλέον, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη της 13, η απόφαση-πλαisiο 2008/675 σέβεται την ποικιλία των εθνικών λύσεων και διαδικασιών που ισχύουν για τη συνεκτίμηση πρότερης καταδικαστικής απόφασης εκδοθείσας σε άλλο κράτος μέλος. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η εν λόγω απόφαση-πλαisiο συμβάλλει στη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης εντός της Ένωσης με σεβασμό των διαφορετικών νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.
- 66 Ως εκ τούτου, η αρχή του άρθρου 3, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού περί εξομοίωσης των πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος πρέπει να συμβιβάζεται με την ανάγκη να γίνεται σεβαστή η ποικιλία των ποινικών παραδόσεων και συστημάτων των κρατών μελών. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 8 της εν λόγω απόφασης-πλαisiού, μόνον «κατά το δυνατόν» θα πρέπει να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να τύχει το οικείο πρόσωπο λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης απ' ό,τι εάν η πρότερη καταδικαστική απόφαση είχε εκδοθεί από εθνικό δικαστήριο.
- 67 Όσον αφορά τον σκοπό που επιδιώκει το άρθρο 3, παράγραφος 5, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, από το γράμμα του άρθρου αυτού προκύπτει ρητώς ότι σκοπός του είναι να διασφαλίσει την «επιβολή ποινής από τη δικαστική αρχή» για αξιόποινη πράξη που τελέστηκε στην εθνική επικράτεια πριν από την έκδοση ή την εκτέλεση καταδικαστικών αποφάσεων σε άλλο κράτος μέλος.
- 68 Όπως υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ο Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (γενικός εισαγγελέας του Ανώτατου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από ποικιλία ποινικών παραδόσεων και συστημάτων των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την κλίμακα των ποινών και τους τρόπους έκτισής τους, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος να αποτελέσει εμπόδιο στην επιβολή εκτελεστής ποινής για αξιόποινη πράξη που τελέστηκε στην επικράτεια του οικείου κράτους μέλους, ακόμη και πριν από την έκδοση ή την εκτέλεση των εν λόγω καταδικαστικών αποφάσεων.
- 69 Εν προκειμένω, από τις εξηγήσεις του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, η εξομοίωση των αποτελεσμάτων των πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν στη Γαλλία με εκείνα των γερμανικών καταδικαστικών αποφάσεων στο πλαίσιο της εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών που προβλέπει το άρθρο 55, παράγραφος 1, StGB θα εμπόδιζε την επιβολή εκτελεστής ποινής για το αδίκημα του βιασμού διακεκριμένης μορφής το οποίο διαπράχθηκε στη Γερμανία πριν από την έκδοση των εν λόγω καταδικαστικών αποφάσεων.

- 70 Ωστόσο, το άρθρο 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της απόφασης-πλαισίου 2008/675 επιδιώκει ακριβώς τη διατήρηση της εξουσίας των εθνικών δικαστηρίων να επιβάλλουν ποινή σε τέτοιες περιπτώσεις, με σεβασμό της ποικιλίας των ποινικών παραδόσεων και συστημάτων των κρατών μελών, απαλλάσσοντας τα τελευταία από την υποχρέωση να εξομοιώνουν τις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος με πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, όπως προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαισίου.
- 71 Ωστόσο, πρέπει να διευκρινιστεί περαιτέρω ότι ουδόλως κωλύονται τα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν στις καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που αποδίδονται στις εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις στην περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της απόφασης-πλαισίου 2008/675. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 3, σκοπός της εν λόγω απόφασης-πλαισίου είναι να θεσπίσει μια ελάχιστη υποχρέωση ως προς τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, έτσι ώστε τα κράτη μέλη να παραμένουν ελεύθερα να συνεκτιμούν τις εν λόγω καταδικαστικές αποφάσεις στις περιπτώσεις που, βάσει της απόφασης-πλαισίου, δεν υποχρεούνται σε τέτοια συνεκτίμηση.
- 72 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 5, της απόφασης-πλαισίου 2008/675 έχει την έννοια ότι ένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας κατά προσώπου, να αναγνωρίσει σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, κατά του ίδιου προσώπου και για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που αποδίδονται σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις σύμφωνα με τους κανόνες του οικείου εθνικού δικαίου περί συγχώνευσης των ποινών, όταν, αφενός, η αξιόποινη πράξη την οποία αφορά η εν λόγω διαδικασία έχει τελεστεί πριν από την έκδοση των πρότερων αυτών καταδικαστικών αποφάσεων και, αφετέρου, η συνεκτίμηση των πρότερων αυτών καταδικαστικών αποφάσεων σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες του εθνικού δικαίου θα εμπόδιζε το επιληφθέν εθνικό δικαστήριο να επιβάλει στο οικείο πρόσωπο εκτελεστή ποινή.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

- 73 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης-πλαισίου 2008/675 έχει την έννοια ότι η συνεκτίμηση πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, απαιτεί από το εθνικό δικαστήριο να προσδιορίσει επακριβώς και να αιτιολογήσει το μειονέκτημα που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών, όπως αυτή προβλέπεται για τις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις.
- 74 Από το γράμμα της διάταξης αυτής προκύπτει ότι, σε κάθε ποινική διαδικασία που εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 3, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω απόφασης-πλαισίου, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι «τα δικαστήριά τους μπορούν να συνεκτιμούν άλλως τις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη».
- 75 Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, αρκεί τα κράτη μέλη να προβλέψουν, τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης και τους σκοπούς που επιδιώκει η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο, ότι τα εθνικά δικαστήριά τους δύνανται να συνεκτιμούν άλλως πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη.

- 76 Αντιθέτως, ουδεμία υποχρέωση μπορεί να συναχθεί από τη διάταξη αυτή όσον αφορά τους ειδικούς ουσιαστικούς ή δικονομικούς κανόνες που πρέπει να τηρούνται από τα εθνικά δικαστήρια όταν αυτά συνεκτιμούν πράγματι πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη.
- 77 Ελλείψει λεπτομερέστερων διευκρινίσεων στις διατάξεις της απόφασης-πλαisiού 2008/675, πρέπει να σημειωθεί ότι η τελευταία καταλείπει στα κράτη μέλη περιθώριο εκτιμήσεως σχετικά με τις συγκεκριμένες λεπτομέρειες εφαρμογής όσον αφορά τη δυνατότητα των εθνικών δικαστηρίων να συνεκτιμούν πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού.
- 78 Κατά συνέπεια, από το άρθρο 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης-πλαisiού 2008/675 δεν μπορεί να συναχθεί υποχρέωση του δικαστηρίου της ουσίας να προβεί, υπό τις περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης, σε ποσοτικό υπολογισμό του μειονεκτήματος που προκύπτει από την αδυναμία εφαρμογής των εθνικών κανόνων περί συγχώνευσης των ποινών, όπως προβλέπεται για τις εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, και, εν συνεχεία, να διατάξει τη μείωση της ποινής βάσει του υπολογισμού αυτού.
- 79 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 85 και 86 των προτάσεών του, η μόνη απαίτηση που μπορεί να συναχθεί από τη διάταξη αυτή αφορά την ύπαρξη της δυνατότητας των εθνικών δικαστηρίων να συνεκτιμούν πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, χωρίς, ωστόσο, ο νομοθέτης της Ένωσης να έχει καθορίσει τις σχετικές πρακτικές λεπτομέρειες.
- 80 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το Landgericht Freiburg im Breisgau (περιφερειακό δικαστήριο του Freiburg im Breisgau) συνεκτίμησε πράγματι τις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που είχαν εκδοθεί στη Γαλλία. Πράγματι, με την απόφασή του της 21ης Φεβρουαρίου 2022, το εν λόγω δικαστήριο μείωσε κατά ένα έτος «εν είδει αντισταθμίσεως» την αρχική στερητική της ελευθερίας ποινή των επτά ετών, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών όσον αφορά τις καταδικαστικές αποφάσεις που είχαν εκδοθεί στη Γαλλία.
- 81 Βάσει των προεκτεθέντων, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης-πλαisiού 2008/675 έχει την έννοια ότι η συνεκτίμηση πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, δεν απαιτεί από το εθνικό δικαστήριο να προσδιορίσει επακριβώς και να αιτιολογήσει το μειονέκτημα που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών, όπως αυτή προβλέπεται για τις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 82 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 5, της απόφασης-πλαίσιου 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας,

έχει την έννοια ότι:

ένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας κατά ορισμένου προσώπου, να αναγνωρίσει σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, κατά του ίδιου προσώπου και για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που αποδίδονται σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις σύμφωνα με τους κανόνες του οικείου εθνικού δικαίου περί συγχώνευσης των ποινών, όταν, αφενός, η αξιόποινη πράξη την οποία αφορά η εν λόγω διαδικασία έχει τελεστεί πριν από την έκδοση των πρότερων αυτών καταδικαστικών αποφάσεων και, αφετέρου, η συνεκτίμηση των πρότερων αυτών καταδικαστικών αποφάσεων σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες του εθνικού δικαίου θα εμπόδιζε το επιληφθέν εθνικό δικαστήριο να επιβάλει στο πρόσωπο αυτό εκτελεστή ποινή.

- 2) Το άρθρο 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης-πλαίσιου 2008/675

έχει την έννοια ότι:

η συνεκτίμηση πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, δεν απαιτεί από το εθνικό δικαστήριο να προσδιορίσει επακριβώς και να αιτιολογήσει το μειονέκτημα που προκύπτει από την αδυναμία εκ των υστέρων συγχώνευσης των ποινών, όπως αυτή προβλέπεται για τις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις.

(υπογραφές)